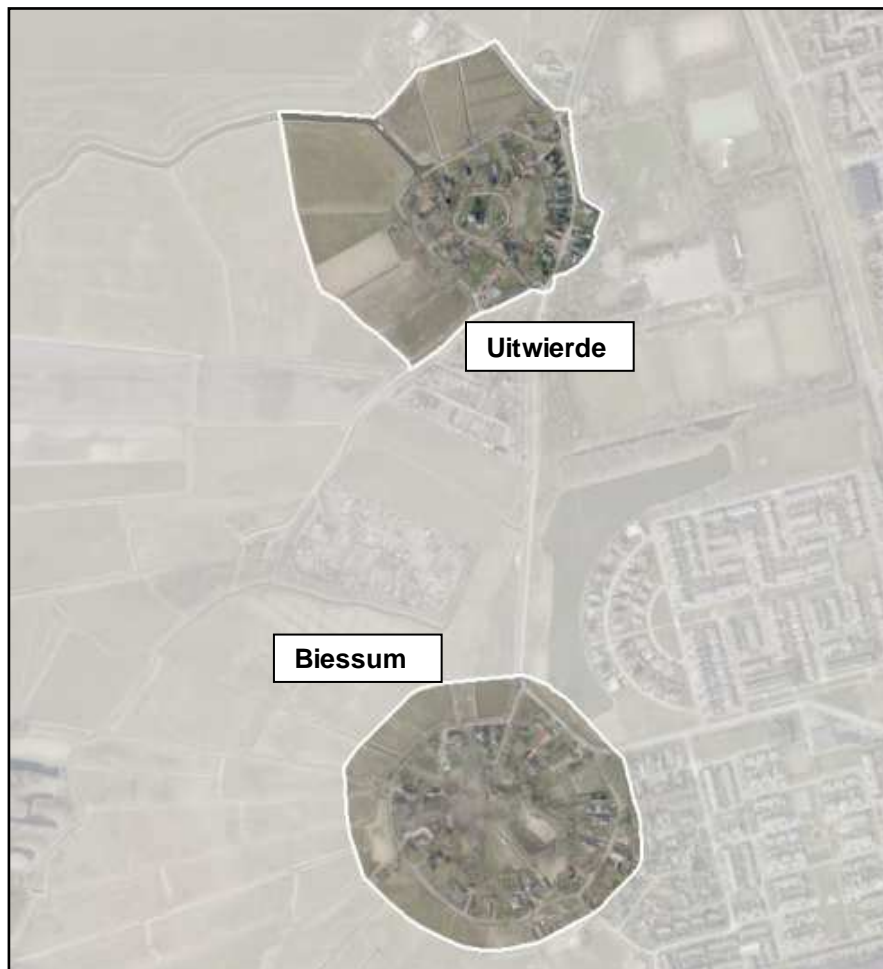

Beheersverordening Biessum - Uitwierde

Vastgesteld

18 december 2014

Toelichting

Inhoudsopgave

1.	<i>Inleiding</i>	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Begrenzing plangebied	7
1.3	Opzet beheersverordening	8
1.4	Leeswijzer	8
2.	<i>Beschrijving van het plangebied</i>	9
2.1	Ontstaansgeschiedenis	9
2.2	Biessum	9
2.2.1	Ruimtelijke structuur Biessum	9
2.2.2	Functionele structuur Biessum:	9
2.2.3	Monumenten en beeldbepalende elementen Biessum:	10
2.3	Uitwierde	10
2.3.1	Ruimtelijke Structuur Uitwierde.....	10
2.3.2	Functionele structuur Uitwierde	11
2.3.3	Beschermd dorpsgezicht Uitwierde	12
3.	<i>Beleidskader</i>	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Rijksbeleid.....	13
3.2.1	Nota Ruimte	13
3.2.2	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	13
3.2.3	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	13
3.2.4	Rijksmonumenten	14
3.3	Provinciaal beleid	15
3.3.1	Omgevingsplan	15
3.3.2	Omgevingsverordening	15
3.3.3	Volkshuisvesting	16
3.4	Regionaal.....	16
3.4.1	Pact Regio Eemdelta.....	16
3.4.6	'Afwalwaterplan DAL-W ² '.....	17
3.5	Gemeentelijk beleid	17
3.5.1	Ontwikkelingsperspectief Appingedam - Delfzijl 2030	17
3.5.2	Kleur Bekennen	17
3.5.3	Duurzaam bouwen en klimaatbeleid	18
3.5.4	Welstandsnota	18
3.5.5	Conclusie.....	19
4.	<i>Randvoorwaarden</i>	21
4.1	Bodem	21
4.2	Archeologie	21
4.3	Water.....	22
4.4	Ecologie	22
4.4.1	Gebiedsbescherming	23
4.4.2	Soortbescherming	23
4.5	Geluid	23
4.6	Externe Veiligheid	24
	Toetsing en uitgangspunten: risicovolle inrichtingen	24
	Toetsing en uitgangspunten: risicovolle transportassen.....	24
	Provinciaal basisnet Groningen/toekomstige basisnet in relatie tot de beheersverordening.....	25
	Groepsrisico	25
5.	<i>Juridische toelichting</i>	29
5.1	Keuze voor beheersverordening.....	29
5.2	Toelichting begrip "bestaande mogelijkheden"	29
5.3	Opzet van de beheersverordening.....	30
6.	<i>Inspraak en overleg</i>	33
	<i>Bijlage 1: Beschermd Dorpsgezicht</i>	

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) dient een gemeente er voor te zorgen, dat ruimtelijke plannen actueel zijn en blijven. Daartoe dient een ruimtelijk plan eenmaal per 10 jaar te worden geactualiseerd. Op zich zou dat kunnen door middel van een verlengingsbesluit, indien de raad van mening is dat de in het plan aangewezen bestemmingen en de regels die in verband daarmee in het plan zijn opgenomen nog in overeenstemming zijn met een goede ruimtelijke ordening. Omdat echter sinds 2010 een ruimtelijk plan op grond van de Wro digitaal raadpleegbaar moet worden vastgesteld moet ingeval van het actualiseren van een ruimtelijk plan dat vóór 2010 (niet volgens de deze digitale verplichtingen) is vastgesteld een nieuw ruimtelijk plan worden vastgesteld. Dit kan een nieuw bestemmingsplan zijn. Voor delen van het grondgebied waar geen ontwikkeling wordt voorzien kan de raad echter een beheersverordening vaststellen in plaats van een bestemmingsplan. In zo'n beheersverordening wordt dan het beheer van de grond overeenkomstig bestaand gebruik gereguleerd.

Voor de dorpen Biessum en Uitwierde is op in 2004 het bestemmingsplan "Biessum – Uitwierde" vastgesteld. Om dit plan actueel te houden conform de Wro moet in 2014 een nieuw ruimtelijk plan worden vastgesteld door de raad. De "Beheersverordening Biessum – Uitwierde" is opgesteld om hieraan invulling te geven. Deze beheersverordening zal het geldende bestemmingsplan vervangen.

1.2 Begrenzing plangebied

Deze beheersverordening heeft betrekking op de kernen Biessum en Uitwierde. Het gebied waarop deze beheersverordening betrekking heeft – het plangebied – is in de figuren 1 en 2 hieronder is op een kaartje weergegeven.

Figuur 1 plangebied Uitwierde

figuur 2 plangebied Biessum

De kern Biessum grenst aan de oostzijde aan het bebouwd gebied van Delfzijl – Noord. Uitwierde ligt ten noorden van de kern Biessum.

1.3 Opzet beheersverordening

Een beheersverordening heeft het karakter van een consoliderend bestemmingsplan. De verordening bevat een regeling ten aanzien van de bestaande rechten. Dat betekent, dat alles wat op basis van geldende planologische regelingen is toegestaan ten aanzien van gebruiks-, bouw- en inrichtingsmogelijkheden, in de voorliggende beheersverordening is overgenomen. Wat onder “bestaand” moet worden verstaan wordt verderop in deze toelichting uitgewerkt.

Verder is bij het opstellen van de beheersverordening rekening gehouden met geldende wet- en regelgeving en met geldende beleidskaders.

De wijze waarop een beheersverordening moet worden opgesteld is vormvrij. Wel moet een beheersverordening, net als elk ruimtelijk plan, voldoen aan de digitale verplichtingen die gelden op grond van de Wro.

De Beheersverordening Biessum – Uitwierde bestaat uit een toelichting, regels en een verbeelding.

Met de toelichting wordt de uitvoerbaarheid van de verordening aangetoond. Alle betrokken belangen worden daarin op een rijtje gezet en tegen elkaar afgewogen.

Met de regels vindt de juridische verankering plaats van het beoogde beleid. De verbeelding is een grafische weergave daarvan.

Een nadere toelichting op het instrument 'beheersverordening' en de keuze hiervoor is opgenomen in hoofdstuk 5.

1.4 Leeswijzer

De toelichting van de beheersverordening is als volgt opgebouwd.

In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de beschrijving van Biessum en Uitwierde. Vervolgens gaat hoofdstuk 3 in op het relevante rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. De omgevingsaspecten, welke aan bod dienen te komen bij ruimtelijke plannen, zijn in hoofdstuk 4 weergegeven. Hoofdstuk 5 gaat in op de juridische aspecten.

2. Beschrijving van het plangebied

2.1 Ontstaansgeschiedenis

Het Groninger zeekleigebied is onderdeel van het zuidoostelijke kustgebied van de Noordzee, het verspreidingsgebied van de wierden of terpen. Het Groninger zeekleigebied is in de laatste 10.000 jaar, het Holoceen, gevormd door de getijdewerking van de zee die hand in hand gaat met een eerste snelle en later geleidelijk afnemende stijging van de zeespiegel. Sedimentatie- en verlandingsprocessen worden onderbroken door langdurige perioden waarin de eroderende werking van de zee centraal staat. Afhankelijk van de ligging van het gebied ten opzichte van de zee worden opeenvolgende perioden van wisselende zee-invloeden onderscheiden. Deze perioden staan bekend als transgressie- en regressiefasen.

In elke regressieperiode worden nieuwe nederzettingen op kwelderniveau gesticht. Dit zijn de aanlegfasen van nagenoeg alle wierden. Vervolgens worden gedurende opeenvolgende transgressieperioden verschillende generaties van wierden of woonhoogten aangelegd. De start van deze ontwikkeling ligt omstreek de 7^e eeuw voor Christus. Rond die tijd zijn voor het eerst delen van het Groninger zeekleigebied zodanig hoog opgeslibd, dat permanente bewoning mogelijk wordt.

Vanaf omstreeks de 11^e eeuw na Christus ontstaat door systematische bedijking op den duur een aaneengesloten zeewering. Daarna worden in het Groninger kleigebied geen nieuwe kunstmatige woonhoogten meer opgeworpen.

2.2 Biessum

2.2.1 Ruimtelijke structuur Biessum

Op basis van de kadastrale kaart uit 1819 is vooral in de jaren 70 nieuwbouw gerealiseerd op die locaties, waar volgens die kadastrale kaart bebouwing stond. Daarmee is de aanwezige open structuur van de wierdebebouwing zo goed mogelijk gehandhaafd en kon de aanwezige radiale verkaveling, die zo kenmerkend is voor de bebouwde omgeving van Biessum, gehandhaafd blijven. De bebouwing is voor het grootste gedeelte gegroepeerd langs de Ossenweg, die geheel rond de wierde loopt. Slechts twee woningen zijn gebouwd op het middengedeelte van de wierde.

2.2.2 Functionele structuur Biessum:

De bebouwing van de wierde Biessum bestaat uit een twintigtal woonhuizen, een boerderij, een voormalige boerderij, die nu in gebruik als woonhuis. De wierde Biessum kenmerkt zich vooral als een woongebied. Er staat nog één boerderij, die daadwerkelijk als zodanig in gebruik is.

Alhoewel Biessum een zeer oude wierde is, resteren er nog slechts vier gebouwen van bijzondere betekenis, hetgeen heeft geresulteerd in een aanwijzing als bouwkundig monument, ingevolge artikel 6 van de Monumentenwet 1988. Het betreft hier de (voormalige) boerenhoven Ossenweg 2, 19, 31 en 33, die nu in gebruik zijn als woonhuis.

2.2.3 Monumenten en beeldbepalende elementen Biessum:

Ossenweg 2 is gelegen op de zoom van de wierde en bestaat uit een grote, gedeeltelijk met riet, gedeeltelijk met pannen gedekte schuur, met een toegang in de achtergevel naar de Ossenweg. Het aan de kop van de schuur aangebouwde, gedeeltelijk onderkelderde woonhuis van baksteen is gedekt door een met pannen gedekt zadeldak met een wolfseind. Aangebouwd haaks op de kop van de schuur bevindt zich een bakstenen met pannen gedekt bakhuis.

Ossenweg 19 is een op de wierde gelegen boerenhoeve, bestaande uit een schuur onder een zadeldak, gedeeltelijk met riet en gedeeltelijk met pannen bedekt, aan weerszijden aan de kop afgewolfd en met een uilebord. In de lengterichting is aan de schuur het bakstenen woonhuis, met ahang aangebouwd. Het pand is gedekt door een pannen zadeldak met wolfseind. Op de overgang van de schuur en het woonhuis is het bakhuis haaks uitgebouwd.

Ossenweg 31 is een op de wierde gelegen hoeve, bestaande uit een zware, met riet gedekte schuur, onder een zadeldak met aan beide einden een wolfseind met een uilenbord. De schuur is aan de noordoost zijde in de tweede helft van de 19de eeuw verlengd. Aan die kant is de hoofdingang, gericht naar de Ossenweg. Het verdiepingloos bakstenen woonhuis heeft een omlopend pannen schilddak met hoekschoorstenen.

Ossenweg 33 is een grote boerderij waarvan woning en schuur door een doorgaand dak gedekt zijn. Het woonhuis is deels onderkelderd. De schuurgevel beschikt over twee nog gave ingangen. Welke zijn gesloten door flauwe bogen waarin zich een sluitsteen bevindt.

2.3 Uitwierde

2.3.1 Ruimtelijke Structuur Uitwierde

Uitwierde is een kleine dorpswierde die dateert uit omstreeks het begin van de jaartelling. Als onderdeel van een radiale indeling kent Uitwierde een tweevoudige en gedeeltelijk drievoudige ringstructuur. De dorpsstructuur sluit in westelijke richting aan op het aangrenzende open kleigebied. In dat open kleigebied overheerst de blokverkaveling.

Het qua omvang beperkte 19^e en 20^e eeuwse boerderijen- en huizenbestand is in een deels samengestelde cirkelvormige structuur rondom de centraal gelegen kerk gegroepeerd. Van de laat middeleeuwse bebouwing resteert de monumentale kerk, met een sinds 1839 vrijstaande kerktoren. Behalve deze van oorsprong 13^e eeuwse kerktoren domineert het noord-zuid gerichte zaalkerkje uit 1839 de groene centrale binnenruimte: het kerkhof.

De karakteristieke stedenbouwkundige structuur van de dorpswierde, in samenhang met het patroon van de bebouwing, beplanting en open ruimten vertegenwoordigt een hoge historisch ruimtelijke waarde. Deze is daarom door het rijk aangewezen als beschermd dorpsgezicht. De kerk en kerktoren, en de voormalige pastorie zijn aangewezen als Rijksmonument op grond van de Monumentenwet 1988.

Uitwierde behoort naast de nabijgelegen kernen Biessum en Marsum tot dezelfde karakteristieke cultuurhistorische eenheid. De eerste gedetailleerde weergave van de dorpsplattegrond biedt het kadastrale minuutplan uit 1820. De nederzettingstructuur, zoals die daarop is weergegeven, heeft zich gedurende volgende perioden gekenmerkt door een hoge mate van stabiliteit. De basisindeling wordt

gekenmerkt door een overwegende radiale opbouw van de percelen en de ontsluitingen. Haaks hierop vormen de ringstructuren een opmerkelijke karakteristiek. Het centraal gelegen, nagenoeg cirkelvormige kerkterrein is het hoogstgelegen deel van de wierde. Dit terrein ligt ca. 3,5 meter boven het maaiveld buiten de wierdecontouren. De kerkring wordt in de westelijke helft door een enkele ringstructuur omgeven. In de oostelijke helft wordt de kerkring omgeven door een dubbele ringstructuur. Het open kerkterrein wordt begrensd door de kerkring. Het terrein wordt in oostelijke richting ontsloten door radialen: Torenpad en Pastoriepad.

De relatie met het open landschap aan de westkant vormt een waardevol contrast met de beslotenheid van de nederzetting zelf. Visueel-ruimtelijke kenmerken ondersteunen de historische hoofdstructuur. De overwegend agrarische bebouwing aan de westkant en de verdichte woonbebouwing meer aan de oostzijde van de wierde. Waardevol zijn ook de vaak forse efbepantingen.

Ten noorden van de binnenruimte aan de oostzijde van het kerkterrein is een groep van kleinere vooroorlogse (arbeiders)huizen gesitueerd, die de verbinding vormen tussen de kerkring en de buitenring. De bebouwing aan de westzijde van de wierde bestaat uit meer verspreid liggende, naar binnen gerichte, boerderijen met jongere woningen op tussenliggende percelen. De bestaande visuele relatie met de wierdedorpen Marsum en Holwierde, die tot hetzelfde karakteristieke cultuurhistorisch landschap behoren, zijn waardevol, evenals het Uitwierdermaar, waarvan de opvaart reikt tot aan de noord-westelijke wierdevoet.

2.3.2 Functionele structuur Uitwierde

De bebouwing van Uitwierde bestaat uit 23 woonhuizen, drie boerderijen, een kerk met een vrijstaande kerktoren en enkele bouwwerken uit de 18e eeuw, maar voor het merendeel uit de 20e eeuw. Een deel daarvan dateert uit de vooroorlogse periode. Aan de westzijde van de wierde is de agrarische functie van de bebouwing, bestaande uit boerderijen en landbouwschuren, het meest dominant gebleven. De vanouds naar binnen gerichte bebouwing in aansluiting op de centrale kerksituatie ligt meer verspreid op tamelijk grote percelen. De woonbebouwing is vooral gelegen aan de oostelijke zijde van de wierde, langs beide kanten van de Wierdeweg, die een verbinding vormt tussen Biessum en Holwierde. Het gaat hierbij voornamelijk om een bebouwing van recente datum, die door de functionele ontwikkeling van Uitwierde een verdichting en een relatief kleinschaliger structuur heeft gekregen. De resterende en veelal oudere bebouwing vinden we rond het middengedeelte van de wierde, waarop ook de monumentale kerk en toren staan.

Algemeen kan gesteld worden dat de bebouwing van Uitwierde bestaat uit boerderijcomplexen, enkele bijzondere panden en woonhuizen, waaronder arbeiderswoningen, waarvan een tiental uit de 19e eeuw dateert. Bij de vooroorlogse bebouwing gaat het om een enkele bouwlaag met kapverdieping. Schilddaken en zadeldaken die veelal voorzien zijn van wolfseinden, komen naast elkaar voor. De aard van het bouw materiaal is zeer gevarieerd. Bruin(rode) baksteen overheerst, terwijl de daken zijn afgedekt met rode of grijsblauwe dakpannen. Het historisch aspect van de bouwkundige karakteristiek van Uitwierde wordt vooral bepaald door de vroeg 19de eeuwse bebouwing, enkele (voormalige) boerderijen, enige (arbeiders)woonhuizen en de kerkelijke gebouwen. Met name de monumentale kerksituatie in samenhang met de bebouwing langs het Torenpad en het Bakkerspad typeren de historische bouwkundige kwaliteit van het dorpsgezicht. Verschillende bouwobjecten kenden uiteenlopende (neven) functies: pastorie, dorpsschool met ervoor geplaatste meesters- en daarna kosterwoning (thans dorps huis) en het voormalige café "Veldzicht". Voor de overige delen van het dorpsgezicht is het historisch ruimtelijk belang van de bebouwing meer beperkt

tot de aard en de schaal van de panden in samenhang met de karakteristieke stedenbouwkundige structuur en de ruimtelijke inrichting.

2.3.3 Beschermd dorpsgezicht Uitwierde

De grens van het beschermde dorpsgezicht valt in de oostelijke wierdesector samen met de buitenste ringweg (Wierdeweg). Op basis van de waardevolle historisch ruimtelijke en visuele relaties tussen de westelijke wierdesector en het aangrenzende open landschap is de begrenzing aan de westzijde ruimer bepaald, waarbij de direct aan de ringweg grenzende percelen binnen de omgrenzing zijn opgenomen. Uitwierde kenmerkt zich evenals Biessum in hoofdzaak als een woongebied. Op de percelen Ossenweg 27 te Biessum en het Bakkerspad 8 in Uitwierde vindt nog agrarisch gebruik plaats. Uitwierde kent een drietal bouwkundige monumenten, welke ingevolge artikel 6 van de Monumentenwet 1988 zijn beschermd. De hervormde kerk dateert uit 1839. Ter weerszijden van de ingang zijn twee grafzerken gemetseld. De toren is vrijstaand en dateert uit de late middeleeuwen. Hierin bevinden zich twee klokken. Eén klok is van 1516. Van de andere klok is de datering niet bekend. Aan de westzijde van de wierde bevindt zich de grote pastorie met schuur, thans in gebruik als woonhuis. Het voorhuis met verdieping bevindt zich onder een schilddak met hoekschoorstenen. Rond de kerk bevinden zich grafzerken uit de 16e eeuw.

Waardevolle cultuurhistorische elementen Uitwierde:

- a. De kerksituatie, die bestaat uit kerk, vrijstaande toren en kerkhof;
- b. Het hoogteverschil van de wierdeflank;
- c. De beplanting (haagwand) langs het Torenpad;
- d. De Uitwierdermaar;
- e. De open binnenruimte op de dorpswierde;
- f. Schilddaken en zadeldaken sommige met wolfseind en de bruin(rode) baksteen met rode of grijsblauwe afgedekte pannen;
- g. De deels nog zichtbare ringgracht bij het kerkhof;
- h. De buitenste ringweg, die gedeeltelijk nog is ingericht als onverharde kleilaan;
- i. De begrenzende hagen rond het kerkhof en langs het ringpad.

Monumentale bomen

In december 2012 heeft de gemeenteraad een wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) vastgesteld m.b.t. het kappen van bomen. In de geldende APV is daarmee een regeling opgenomen die het kappen van bomen toestaat, tenzij de bo(o)m(en) staat/staan vermeld op een lijst met beschermde bomen. Met het opstellen van deze beheersverordening is rekening gehouden met de bomenlijst die in december 2012 door de raad is vastgesteld.

3. Beleidskader

3.1 Inleiding

In het kader van deze beheersverordening is getoetst welke beleidstukken op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau relevant zijn. Per paragraaf wordt ingegaan op de verschillende beleidsstukken.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nota Ruimte

De Nota Ruimte is een strategische nota op hoofdlijnen waarin het nationaal ruimtelijke beleid en de bijbehorende doelstellingen tot 2020 (met een doorkijk naar de periode 2020-2030) zijn opgenomen. Hoofddoel is het scheppen van ruimte voor de ruimtevragerende functies met als (sub)doel de bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland. Naast deregulering en decentralisatie hanteert de Nota ontwikkelingsplanologie en uitvoeringsgerichtheid. Volgend op het eerdere rijksbeleid is de *Structuurvisie Infrastructuur en Milieu* uitgebracht. De *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte* (SVIR) is op 13 maart 2012 in werking getreden. Met de Structuurvisie zet het kabinet het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. De nieuwe Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vervangt verschillende bestaande nota's zoals de Nota Ruimte, de agenda Landschap en de agenda Vitaal Platteland.

3.2.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Met de SVIR zet het kabinet het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. In de SVIR geeft het Rijk aan dat zij de ruimtelijke ordening meer overlaat aan gemeenten en provincies en kiest voor een selectieve inzet van rijksbeleid op 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk voor de resultaten. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

3.2.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) (laatste aanvulling op 1 oktober 2012 vastgesteld) stelt niet alleen regels over de 13 aangewezen nationale belangen zoals genoemd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, maar stelt ook regels die in ruimtelijke plannen moeten worden opgenomen. In deze beheersverordening is daarmee rekening gehouden.

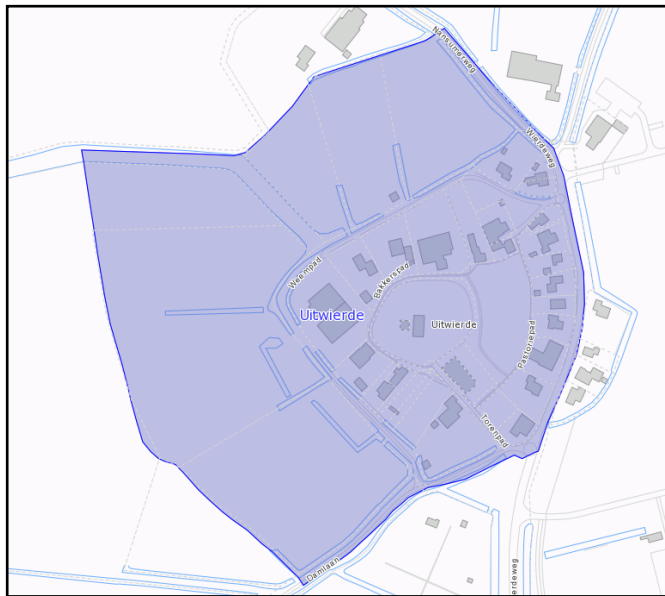
Nationaal belang 10: ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteit

Binnen dit nationaal belang valt, voor deze beheersverordening van belang, de aanwijzing van beschermde stad- en dorpsgezichten. Voor de Beheersverordening Biessum – Uitwierde is dit met name van belang voor het beschermde dorpsgezicht Uitwierde.

In deze beheersverordening is rekening gehouden met de aanwijzing van Uitwierde als beschermd dorpsgezicht.

Beschermd dorpsgezicht Uitwierde

Op onderstaande afbeelding is het gebied weergegeven dat valt onder het aanwijzingsbesluit tot beschermd dorpsgezicht als bedoeld in artikel 20 van de Monumentenwet 1988.

Dit gebied is bij Ministerieel besluit d.d. augustus 1986 aangewezen als Beschermd dorpsgezicht (zie bijlage 1).

3.2.4 Rijksmonumenten

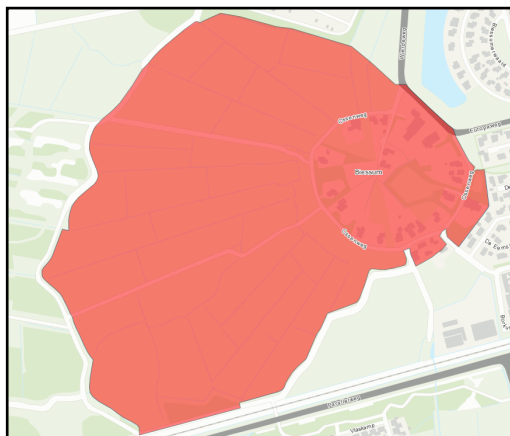
Bouwkundige monumenten

	adres	nummer	omschrijving
Biessum	Ossenweg 2	12313	boerenhoeve
	Ossenweg 31	12315	boerderij
	Ossenweg 33	12316	boerenhoeve
Uitwierde	Torenpad 1	12328	grote pastorie met schuur
	Torenpad 3	12324	kerk

De aangewezen rijksmonumenten zijn op grond van de Monumentenwet 1988 rechtstreeks beschermd. In de beheersverordening hoeft daarom ten aanzien hiervan geen specifieke beschermingsregeling te worden opgenomen.

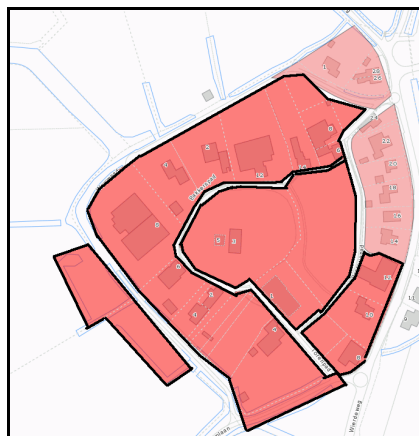
Archeologisch monumenten

Biessum

■ Zeer hoge archeologische waarde, beschermd

Uitwierde

3.3 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid geeft uitgangspunten, daarbij zijn vooral het provinciaal omgevingsplan en de omgevingsverordening van belang.

3.3.1 Omgevingsplan

Het provinciaal ruimtelijk beleid is verwoord in het Provinciaal Omgevingsplan Groningen (POP) dat opgesteld is voor de periode 2009-2013, met een doorkijk naar 2020.

Hierin staat het provinciale omgevingsbeleid verwoord op het gebied van milieu, verkeer en vervoer, water en ruimtelijke ordening. Belangrijke onderwerpen zijn de bescherming van de karakteristieken van het Groninger landschap, ruimte voor ontwikkeling, leefbaarheid op het platteland en duurzame energie.

3.3.2 Omgevingsverordening

Naast het POP is heeft de provincie Groningen sinds 17 juni 2009 ook de beschikking over een vastgestelde *Omgevingsverordening*. De Omgevingsverordening is nauw verbonden met het nieuwe POP. Het POP bevat de doelstellingen van het provinciale beleid. Door de realisering van die doelstellingen zijn instrumenten nodig. De Omgevingsverordening is één van die instrumenten. De regels uit de Omgevingsverordening sluiten nauw aan bij het POP. De verordening kan dan ook niet gelezen worden zonder raadpleging daarvan: het POP geeft de artikelen van de Omgevingsverordening hun betekenis en reikwijdte. De Omgevingsverordening is in 2011 en 2013 op onderdelen partieel gewijzigd.

De Omgevingsverordening geldt als kader bij het opstellen van ruimtelijke plannen, waaronder deze beheersverordening.

Bescherming van wierden en Landschappelijke waarden

Een belangrijk punt uit de omgevingsverordening is de bescherming van de wierden. De omgevingsverordening geeft aan dat een ruimtelijk plan regels moet bevatten die het reliëf van de wierden en het zicht op de wierden beschermen. Dit geldt alleen wanneer de provincie de betreffende wierden als zodanig heeft aangewezen in de verordening. De verordening geeft hierover uitsluitel door middel van onder meer een kaart met landschapselementen en –kenmerken. Onderstaande afbeelding is een uitsnede uit de ‘provinciale landschappelijke waarden kaart’.

Biessum en Uitwierde zijn in het POP aangewezen als wierdedorpen, waarbij nog een wierde aanwezig is. Daarnaast is rond de dorpen een 'zone rond wierde' aangegeven. Zuidoostelijk van Uitwierde is in het landschap een karakteristieke onregelmatige blokverkaveling. Binnen de begrenzing van het plangebied is deze verkavelingsvorm feitelijk niet als dusdanig herkenbaar. Verder lopen in en in de omgeving van de dorpen in het plangebied karakteristieke waterlopen. Het provinciaal beleid is gericht op het behoud van de waterlopen, het verkavelingspatroon en het reliëf. Hiervoor worden in dit beheersverordening de nodige regelingen opgenomen.

3.3.3 Volkshuisvesting

Binnen de regio Eemsdelta waarin de gemeente Delfzijl ligt, moet de komende jaren rekening worden gehouden met een teruglopend bevolkingsaantal en eveneens een afname van het aantal huishoudens worden verwacht. Bovendien verandert de bevolkingssamenstelling met een toenemend aantal ouderen. De krimp leidt tot specifieke leefbaarheidsproblemen. De provincie vindt het belangrijk dat de leefbaarheid op het platteland behouden blijft en waar mogelijk wordt versterkt.

Voor Oost-Groningen en de Eemsdelta is veel aandacht hoe om te gaan met de bevolkingskrimp in combinatie met de veranderingen in de bevolkingssamenstelling. Een regionaal woon- en leefbaarheidsplan moet daarop onder meer een antwoord bieden. Zo'n plan moet samen met maatschappelijke instellingen, woningcorporaties en marktpartijen vorm krijgen. Sociale tweedeling, leegstand en waardedaling van woningen zijn belangrijke knelpunten die om een oplossing vragen.

3.4 Regionaal

3.4.1 Pact Regio Eemsdelta

Het Pact houdt rekening met een aanzienlijke transformatie in de woningvoorraad: aanzienlijke sloop, gevolgd door (beperkte) vervangende nieuwbouw in een meer passend segment. Een zekere concentratie van voorzieningen is nodig in het stedelijk gebied, de centrumdorpen en mogelijk in bepaalde woondorpen. Samenwerking tussen aanbieders van voorzieningen en het betrekken van bewoners is belangrijk, binnen de gemeenten zelf maar ook tussen de gemeenten onderling. Uit de prognoses blijkt dat de komende 10 jaar nog ongeveer 1.600 woningen zullen moeten worden afgebroken en daarvoor 300 woningen terug gebouwd mogen worden: per saldo 1.300 woningen minder. Voor het plangebied wordt met de reeds in gang gezette herstructurering tegemoet gekomen aan de uitgangspunten van het "Pact regio Eemsdelta". Het "Pact regio Eemsdelta" is vastgesteld als uitvoeringsinstrument van de Provinciale Omgevingsverordening (POV).

De opgave gaat de regionale draagkracht ver te boven. Met de regionale aanpak als onderlegger wil het Pact bij het Rijk financiële middelen aanspreken. De afspraken uit het Pact worden jaarlijks geëvalueerd en over vijf jaar (dus 2014) wordt opnieuw een woonwensenonderzoek gehouden. Het Pact bevat een programma voor vervanging en nieuwbouw voor de periode 2008/2018.

Het Pact regio Eemsdelta wordt gevolgd door een Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan met deelstudies. In dit regionale plan worden de leefbaarheidsthema's in brede zin aan de orde gesteld. De ondertekening van het plan door de 35 betrokken partijen wordt in maart 2013 voorzien.

3.4.6 'Afvalwaterplan DAL-W²'

De gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum (DAL) hebben besloten om samen een nieuw (verbreed) gemeentelijk rioleringsplan te maken. De waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest zijn in dit samenwerkingsverband gestapt om alle facetten van de afvalwaterketen in beeld te kunnen brengen, met als resultaat het 'Afvalwaterplan DAL-W²' met een planperiode van 2013 – 2017. In dit plan worden alle activiteiten met betrekking tot de verbrede watertaken voor gemeenten evenals de taken in de afvalwaterketen van de waterschappen binnen de grenzen van de gemeenten weergegeven. Het plan is gaat niet alleen over afvalwater, maar ook over grondwater, hemelwater, riolering, gemalen, afkoppelen, afvalwaterzuivering, slibverwerking en duurzaamheid; nuttig (her)gebruik van gezuiverd afvalwater, grondstoffen en energie. Binnen het plan worden zowel kortetermijnmaatregelen als langetermijnmaatregelen opgesteld. De voortgang van de maatregelen wordt jaarlijks bekeken in een overleg tussen de gemeenten en de waterschappen, in een zogenaamd 'afvalwaterteam' . Ook worden in het 'Afvalwaterplan DAL-W²' nog uit te voeren onderzoeken opgenomen, zoals bijvoorbeeld het opstellen van een regenwaterstructuurplan. Zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau zijn workshops georganiseerd om te bepalen wat speelt binnen de gemeenten en de waterschappen. Ook is het bestaand beleid geïnventariseerd, geanalyseerd en geëvalueerd om de bestaande en/of nieuwe opgaven te optimaliseren en te integreren. Het 'Afvalwaterplan DAL-W²' is op 24 januari 2013 vastgesteld. De betrokken partijen hebben vervolgens een inspanningsverplichting ten aanzien van de opgenomen maatregelen.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Ontwikkelingsperspectief Appingedam - Delfzijl 2030

Het ontwikkelingsperspectief Appingedam-Delfzijl 2030 (mei 2009) is een samenwerking tussen de gemeenten Appingedam en Delfzijl om een gezamenlijke visie te ontwikkelen voor de stedelijke kernen en het platteland. De visie dient als een richtinggevend document voor een toekomstige gezamenlijke structuurvisie.

In het Ontwikkelingsperspectief Appingedam - Delfzijl 2030 zijn de volgende centrale thema's uitgewerkt:

1. economie Appingedam en Delfzijl in regionaal perspectief;
2. kansen voor verbetering landschap en zeewering;
3. sociale en vitale gemeenten: leefbare steden en dorpen;
4. samenwerking in een stedelijk netwerk, met versterking van de eigen identiteit.

Per thema zijn de ontwikkelingen geschetst en de kansen en keuzes die aan de orde zijn beschreven. Voor de financiële vertaling van het geformuleerde beleid zijn uitvoeringsprogramma's opgesteld. Per programma is aangegeven wat er gerealiseerd kan worden, de kosten daarvan en hoe de mogelijke dekking er uitziet.

3.5.2 Kleur Bekennen

Deze nota borduurt voort op zowel de *Ontwikkelingsvisie Delfzijl (2006)* als de *Ontwikkelingsvisie Appingedam|Delfzijl 2030*. De nota 'Kleur Bekennen - Onderweg naar een Investeringsprogramma 2010-2020-', door de gemeenteraad vastgesteld op 23 juni 2011, doet dat vooral vanuit de invalshoek van de investeringen waar de gemeente de komende jaren

voor komt te staan.

Op basis van de situatie in de gemeente en gelet op de economische crisis en de demografische ontwikkelingen wordt ingezet op een viertal speerpunten:

- inzet op werkgelegenheid;
- zorg voor de meest kwetsbare groepen;
- een nieuw samenspel tussen burger en overheid;
- het voortbouwen en behoedzaam doorwerken aan enkele in gang gezette ontwikkelingen.

Kleur Bekennen hecht veel waarde aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit en stelt zich dan ook tot doel om het gezicht van Delfzijl te verbeteren.

3.5.3 Duurzaam bouwen en klimaatbeleid

De Nota Duurzaam Bouwen is het geactualiseerde duurzaam bouwen-beleid (DuBo) van de gemeente Delfzijl. Het vorige beleid op dit gebied was opgenomen in het Plan van Aanpak Duurzaam Bouwen (1997) en het Convenant Duurzaam Bouwen van de provincie Groningen.

De ambities van dit nieuwe DuBo-beleid zijn een combinatie van de ambities uit het oude Plan van Aanpak en de toevoeging van een aantal nieuwe elementen. Er doen zich immers nu en in de komende jaren nieuwe kansen voor, die Delfzijl wil benutten. Duurzaam Bouwen is een manier van bouwen, die is gericht op een gezond en verantwoord woon- en leefklimaat binnen- en buitenshuis. Dit betekent een gezond leefklimaat in de woning of het gebouw en een zodanige inrichting van de buitenruimte dat aan onze behoeften van comfort en welzijn wordt voldaan zonder schaarse grondstoffen te verspillen. De ambitie van de gemeente Delfzijl is, gegeven de grote veranderingsopgave in de woningvoorraad voor de komende jaren, om zoveel mogelijk duurzaam te bouwen en duurzaam te renoveren. Voor wat betreft onderhavig bestemmingsplan is dit beleid van toepassing bij woningbouwverbetering en bij vervangende nieuwbouw in het kader van de herstructureringsopgave.

3.5.4 Welstandsnota

Doel van de welstandsnota is een bijdrage te leveren aan het behouden en waar nodig versterken van de schoonheid en aantrekkelijkheid van bebouwing binnen de gemeente. In de welstandsnota worden op heldere wijze de welstandseisen en de – criteria voor bouwplannen duidelijk gemaakt. Bouwplannen in de gemeente worden getoetst door de Welstandscommissie. De kernen in het plangebied hebben veel ruimtelijke kwaliteiten. De meest van belang zijnde worden door specifieke regels benoemd en hierdoor zoveel mogelijk in stand gehouden.

In de Welstandsnota is het toetsingskader opgenomen met betrekking tot welstandsaspecten. In de nota zijn algemene welstandscriteria opgenomen en gebiedsgerichte criteria. Het welstandsbeleid is voor Uitwierde gericht op “respecteren”. Voor Biessum richt het welstandsbeleid zich op “respecteren”, voor zover het betreft de oude bebouwing. Voor het overige richt het beleid zich op “incidenteel wijzigen”.

3.5.5 Conclusie

Gelet op de uitgangspunten van deze beheersverordening voortzetting van de bestaande situatie, inclusief de planologische mogelijkheden is met name stilgestaan bij beleid dat eventuele consequenties voor de beheersverordening kan of dient te hebben. Omdat de beheersverordening ziet op het beheer van de bestaande situaties is een uitgebreidere toetsing niet noodzakelijk. De conclusie is dat deze bovengenoemde beleidsaspecten de totstandkoming van de beheersverordening niet in de weg staan.

4. Randvoorwaarden

4.1 Bodem

Het plangebied is sinds de jaren 60 van de vorige eeuw in gebruik geweest als woongebied. Daarvoor is het gebied als agrarisch gebied in gebruik geweest. Binnen het woongebied hebben zich nagenoeg geen milieubelastende activiteiten voorgedaan. Binnen het plangebied zijn geen feiten en omstandigheden bekend welke aanleiding zouden moeten zijn om te veronderstellen dat er sprake is van vervuiling. Er zijn geen verdachte locaties bekend.

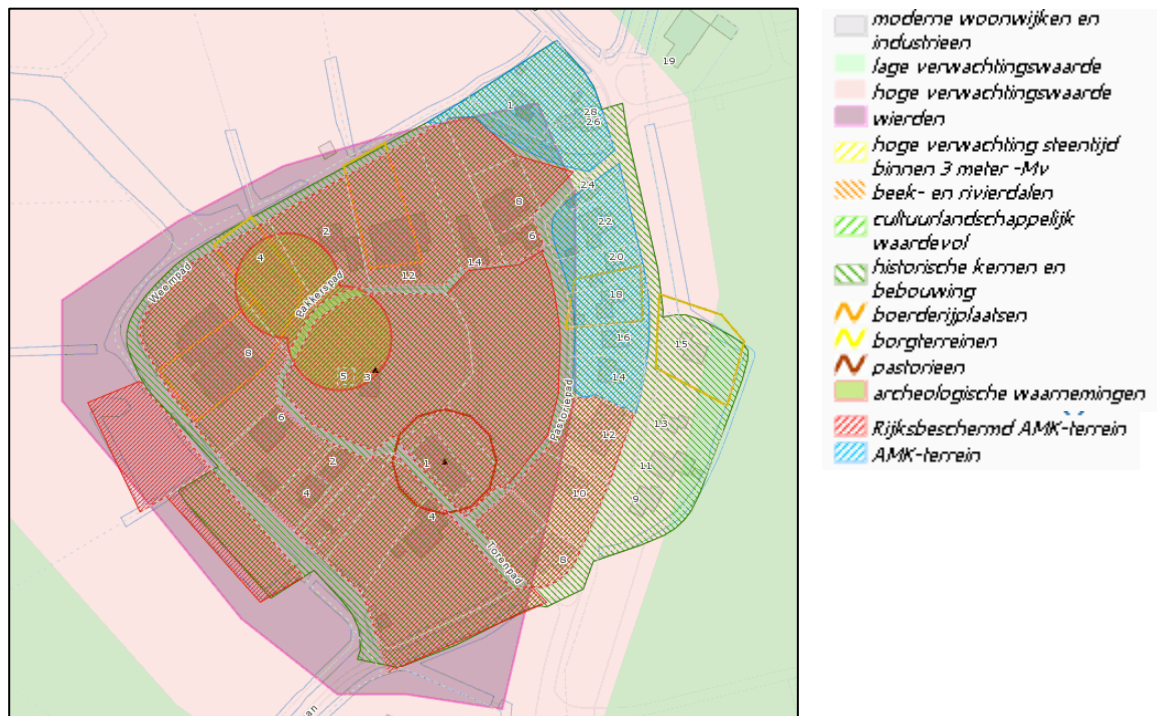
4.2 Archeologie

Ter bescherming van archeologische waarden is in maart 2013 door de raad van Delfzijl de herziene archeologische beleidsadvieskaart vastgesteld. Dit archeologiebeleid is in de beheersverordening vertaald in een beschermende regeling. Er worden 4 beschermingsniveau's onderscheiden, uitgedrukt van waarde 1 tot en met waarde 4. Daarbij is waarde 1 het hoogste en waarde 4 het laagste beschermingsniveau. Op de verbeelding wordt alleen het hoogste ter plaatse geldende beschermingsniveau opgenomen. Op onderstaande kaartjes is voor Biessum en Uitwierde een uitsnede van de Archeologische Beleidsadvieskaart opgenomen.

Biessum

Uitwierde

4.3 Water

De belangrijkste (beleids)documenten op het gebied van de waterhuishouding zijn de Vierde Nota Waterhuishouding, Anders omgaan met water, Waterbeleid in de 21^e eeuw, de Europese Kaderrichtlijn Water, Beleidslijn ruimte voor de rivier en de Nota Ruimte. De verantwoordelijkheid voor de te treffen waterhuishoudkundige maatregelen ligt bij de Waterschappen. De maatregelen zijn voor de waterkwantiteit geldt de trits vasthouden, bergen en afvoeren. Voor de waterkwaliteit geldt de trits schoon houden, scheiden en zuiveren van water.

Het plangebied is gelegen in het gebied van het Waterschap Noorderzijlvest. Het beleid van dit waterschap is verwoord in het Waterbeheerplan 2010 – 2015. De ruimtelijke zonering van de provincie heeft het waterschap vertaald naar een eigen zonering met water als belangrijkste element. Het waterschap benadrukt in haar functiezonering de volgende aspecten: de hoogte van de waterpeilen en het gewenste grondwaterregime (GGOR), een optimale wateraanvoer en –afvoer (waterkwantiteit), de waterkwaliteit voor verschillende functies en de inpassing van water in het landschap.

Voor de afwikkeling van neerslag en afvalwater is de woonwijk van een gescheiden rioolstelsel voorzien. Dit stelsel zorgt ervoor dat de afvoer van water van de kavels, de daken en de overige verhardingsoppervlakken zo veel mogelijk rechtstreeks of via infiltratie op het nabijgelegen oppervlaktewater kan plaatsvinden.

4.4 Ecologie

Bij elk ruimtelijk plan moet, met het oog op beschermingswaardige natuurwaarden, rekening worden gehouden met de regelgeving op het gebied van natuurbescherming. Daarbij moet in elk geval

rekening worden gehouden met de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Er wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortbescherming.

4.4.1 Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten is geregeld in de *Natuurbeschermingswet*. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van de Ecologisch Hoofdstructuur (EHS).

Het plangebied kent vanuit oogpunt van gebiedsbescherming geen bijzondere status: het behoort niet tot de Ecologische Hoofdstructuur en is evenmin gelegen binnen of nabij een Natura-2000 gebied. In de omgeving van het plangebied zijn geen beschermde natuurmonumenten aanwezig.

Er is gelet op de ligging van het plangebied evenmin sprake van een zogenaamde externe werking. Ook ontwikkelingen die plaatsvinden in aangrenzende of nabijgelegen gebieden moeten worden getoetst op hun mogelijke gevolgen voor een beschermd gebied.

4.4.2 Soortbescherming

Ten aanzien van de soortbescherming is met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet (2002) in een bescherming voorzien van dieren- en plantensoorten. Een groot aantal van nature in Nederland thuishorende beschermde planten en dieren wordt met de wet beschermd. Datzelfde geldt voor een groot aantal uitheemse plantensoorten. De wet wil schadelijke handelingen ten aanzien van de beschermde dieren en planten verbieden.

Deze beheersverordening voorziet primair in een actualisering van de bestaande situatie. Bij aanvragen voor een omgevingsvergunning voor bouwen, aanleggen of kappen wordt de initiatiefnemer zo nodig door de gemeente gewezen op de noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing op grond van de *Flora- en faunawet* en/of de uitvoering van zorgmaatregelen.

4.5 Geluid

Op grond van de Wet geluidhinder, zoals die per 1/1/2007 geldt, hebben alle wegen een wettelijke geluidzone, met uitzondering van woonerven en wegen waarvoor een maximum snelheid van 30 km/uur geldt. Uitgangspunt binnen een zone is de geluidbelasting op een aanvaardbaar niveau te houden. Voor dat aanvaardbare niveau geeft de wet normen. De voorkeursgrenswaarde bedraagt 48 dB.

Ook spoorwegen hebben wettelijke zones waarbinnen grenswaarden gelden voor de geluidbelasting van geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen. Deze zijn vastgelegd in de Wet geluidhinder, waaronder de voorkeursgrenswaarde van 55 dB.

Indien niet aan de voorkeursgrenswaarde kan worden voldaan, kan het bevoegd gezag - in de meeste gevallen de gemeente - hogere grenswaarden vaststellen. Hiervoor geldt een bepaald maximum, de uiterste grenswaarde genoemd. Bij de vaststelling van hogere grenswaarden moet worden afgewogen of bronmaatregelen of maatregelen in de overdrachtssfeer kunnen worden getroffen.

De beheersverordening voorziet niet in situaties waarbij nieuwe geluidgevoelige functies worden geprojecteerd. Vanuit de Wet geluidhinder is het plan uitvoerbaar.

4.6 Externe Veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie. Sinds een aantal jaren is er wetgeving over "externe veiligheid" om de burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen.

Het externe veiligheidsbeleid laat steeds meer een ontwikkeling zien waarbij een koppeling wordt gelegd tussen risicobron, risicocontour en ruimtelijke ordening. De normen voor externe veiligheid zijn voor risicovolle inrichtingen in het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* (Bevi) vastgelegd.

Voor transport is het *Besluit transportroutes externe veiligheid* (Btev) in ontwikkeling. In het Btev wordt de ruimtelijke kant van het basisnet voor rijkswegen, spoor en waterwegen vormgegeven. Voor lokale wegen kan het bevoegde gezag (provincie of gemeente) ook een basisnet vaststellen.

Inmiddels heeft de provincie Groningen het provinciaal basisnet (*Veilig op weg, veiligheid rondom de weg, De uitwerking: Het provinciaal basisnet*) in april 2010 vastgesteld. Dit is verwerkt in de Omgevingsverordening.

Het provinciaal basisnet Groningen is de uitkomst van een traject waarin aangesloten is bij nationale inzichten over autonome groei. Een traject waarin inzicht is verkregen in geprognosticeerde transportaantallen als gevolg van ontwikkelingen in de Eemshaven en het chemiepark Delfzijl. Een traject waarin keuzes zijn gemaakt om de relatief veilige situatie die in de provincie Groningen aanwezig is rondom transportassen te behouden. Daarbij mag het vestigingsklimaat voor bedrijven, die grote transportstromen van gevaarlijke stoffen genereren in de Eemshaven en het chemiepark Delfzijl, niet onnodig worden beperkt.

Het externe veiligheidsbeleid heeft vorm gekregen in de risicobenadering. Er wordt getoetst aan twee verschillende normen: het plaatsgebonden risico (PR)¹⁾ en het groepsrisico (GR).

Ten aanzien van het plaatsgebonden risico geldt een kans van 10^{-6} als grenswaarde. Dit betekent dat binnen de zogenaamde PR 10^{-6} -contour geen nieuwe kwetsbare objecten mogen worden toegestaan, dit geldt eveneens voor de bestaande kwetsbare objecten binnen een PR 10-6 contour.

Voor ontwikkeling van nieuwe beperkt kwetsbare objecten geldt deze norm als streefwaarde. Het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten is vastgelegd in het *Besluit externe veiligheid inrichtingen*.

Toetsing en uitgangspunten: risicovolle inrichtingen

Over de aanwezigheid van risicovolle inrichtingen geeft de *Risicokaart provincie Groningen* informatie. De kaart geeft in het plangebied geen risicovolle inrichtingen aan.

Toetsing en uitgangspunten: risicovolle transportassen

- Voor de beheersverordening in relatie tot het provinciaal basisnet Groningen betekent dit:

De PR_{max} van de N360 is niet van toepassing;

¹⁾ Plaatsgebonden Risico (PR) is "het risico op een plaats buiten een inrichting uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is".

Binnen 30 m afstand vanaf de rand van de N360 en het spoorwegtraject Sauwerd - chemiepark Delfzijl zijn geen nieuwe objecten voor minder zelfredzame personen toegestaan. De 30 m zone ligt buiten het plangebied.

-Voor het plangebied in relatie met het toekomstige nationaal basisnet betekent dit:

Voor het spoortraject Sauwerd - chemiepark Delfzijl wordt een PR_{max} geadviseerd van 11 m. Binnen de PR_{max} zijn geen nieuwe kwetsbare objecten toegestaan;

Voor de hieronder weergegeven transportassen wordt het volgende plasbrandaandachtsgebied (PAG) aangegeven:

- spoortraject Sauwerd - chemiepark Delfzijl: 30 m;

Het 'PAG' is het gebied waarin geen nieuwe objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen mogen worden gerealiseerd.

De winst van het toekomstige nationaal basisnet spoor en van het provinciaal basisnet Groningen is dat er nu een robuust systeem is waarin de externe risico's van transport van gevaarlijke stoffen zijn beschouwd.

In ruimtelijke plannen rondom provinciale wegen hoeft er voor het plaatsgebonden risico (PR) geen berekening meer gemaakt te worden.

In het provinciaal basisnet Groningen zijn situaties beschreven waarin gemeenten bij de besluitvorming van ruimtelijke plannen géén nadere verantwoording (o.a. geen risicoberekening) van het groepsrisico (GR) meer hoeven uit te voeren. Er zijn referentiewaarden beschikbaar voor situaties waarin wel gerekend moet worden. Daarmee wordt een uniforme benadering binnen de provincie Groningen gevolgd.

Provinciaal basisnet Groningen/toekomstige basisnet in relatie tot de beheersverordening

PR_{max} en 30 meter zone uit provinciaal basisnet

De PR_{max} van de N360 is gelegen buiten het plangebied. Op grond van externe veiligheid bestaat geen bezwaar tegen realisatie van de beheersverordening.

De 30 meter zone van de N360 en van het spoortraject Sauwerd – chemiepark Delfzijl zijn gelegen buiten het plangebied. Op grond van externe veiligheid bestaat geen bezwaar tegen de beheersverordening.

PR_{max} en PAG uit nationaal basisnet

De PR_{max} van het spoorwegtraject Sauwerd – Chemiepark Delfzijl reikt niet tot het plangebied. Op grond van externe veiligheid bestaat voor bovengenoemde situatie geen bezwaar tegen realisatie van de beheersverordening.

Het PAG van het spoortraject Sauwerd – Chemiepark Delfzijl is niet binnen het plangebied gelegen. Op grond van externe veiligheid bestaat geen bezwaar tegen realisatie van de beheersverordening.

Groepsrisico

Voor transportroutes is het groepsrisico als volgt gedefinieerd: de kans per jaar per kilometer weg dat een groep van 10 of meer personen in de omgeving van de weg in één keer het (dodelijk) slachtoffer wordt van een incident met het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico geeft daarmee de aandachtspunten op de route van het spoor aan waar zich mogelijk een ramp met veel slachtoffers kan voordoen en houdt daarmee rekening met de aard en de dichtheid van de bebouwing in de

omgeving van de weg. De verantwoording van het groepsrisico is vastgelegd in de *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen*. De verantwoording heeft betrekking op een gebied van 200 m aan weerszijden van een transportroute. Verder wordt in de hiervoor genoemde circulaire het invloedsgebied als volgt omschreven:

“het gebied waarin personen nog worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Dit gebied wordt bepaald door de berekening van het grootst mogelijke ongeval waar nog bij 1% van de blootgestelde personen dodelijk letsel optreedt.”

Het gebied waarin een aanwezige bevolking nog significant bijdraagt aan het risico is overigens veel kleiner. Een praktische maat daarvoor is de afstand tot de 10^{-8} contour.

N360

Het invloedsgebied van de N360 bedraagt 200 m en reikt niet tot de plangrens. Door het vaststellen van de beheersverordening zal het aantal personen niet wijzigen. Hierdoor zal ook het groepsrisico niet veranderen. Er is geen sprake van ruimtelijke belemmeringen voor wat betreft het aspect externe veiligheid.

Spoorwegtraject Sauwerd - Chemiepark Delfzijl

De spoorlijn is niet gelegen in het plangebied van de beheersverordening, maar het invloedsgebied echter wel. Het invloedsgebied van het spoortraject Sauwerd - Chemiepark Delfzijl bedraagt 1500 m. De afstand van de plangrens tot de spoorlijn bedraagt circa 220 m. Vanaf de plangrens tot grens invloedsgebied zal door het vaststellen van de beheersverordening het aantal personen niet wijzigen. Hierdoor zal ook het groepsrisico niet veranderen. Er is geen sprake van ruimtelijke belemmeringen voor wat betreft het aspect externe veiligheid.

Risicovolle Transportleidingen

Op 1 januari 2011 is het externe veiligheidsbeleid van VROM ten aanzien van buisleidingen in werking getreden middels het Besluit externe veiligheid Buisleidingen (Bevb). In en nabij het plangebied zijn geen hogedruk aardgastransportleidingen en aardgascondensaatleidingen gelegen welke op grond van het aspect externe veiligheid een belemmering kunnen zijn voor het realiseren van het plan. Samenvattend kan worden geconcludeerd dat er geen hogedruk aardgastransportleidingen en aardgascondensaatleidingen in of nabij het plangebied zijn gelegen en dus niet leiden tot veiligheidsproblemen voor het plangebied.

Advies Veiligheidsregio Groningen

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het zowel om de voorbereiding op de bestrijding van, als de beperking van de omvang van een ramp of een zwaar ongeval. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om de bestrijdbaarheid goed te kunnen beoordelen, is gekeken naar:

- Effecten van een incident met gevaarlijke stoffen;
- Bereikbaarheid van het plangebied
- Bluswatervoorzieningen binnen het plangebied.

Effecten

Het plangebied is beoordeeld op de effecten die hier kunnen optreden in geval van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Hierbij is gekeken naar welke stoffen dan wel stofcategorieën een gevaar opleveren en tot welke afstand effecten kunnen optreden. Hieruit blijkt het volgende:

- het transport van gevaarlijke stoffen over het spoorwegtracé Sauwerd – Delfzijl veroorzaakt externe veiligheidsrisico's. Bij een ongeval zijn drie maatgevende ongevalsscenario's mogelijk, namelijk een plasbrand, een explosie (BLEVE) en/of het vrijkomen van een toxische wolk. Uit referentiescenario's blijkt dat bij een plasbrand 1% letaliteitgrens circa 45 meter ligt. Voor een explosie is dat 330 meter en voor een toxische wolk 1250 meter. Het spoortracé ligt op 220 meter afstand van Biessum en op circa 1200 meter afstand van Uitwierde. Daarom zijn in het hele plangebied dodelijke toxische effecten mogelijk.

Bereikbaarheid

Het plangebied is beoordeeld op de bereikbaarheid voor de hulpdiensten. Om te bepalen of de hulpdiensten tijdens een ramp of een zwaar ongeval voldoende snel kunnen optreden, is de opkomsttijd beoordeeld. Om te bepalen of het plangebied en de risicobron bovenwinds (met de windrichting mee) zijn te benaderen, is de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- Zowel Biessum en Uitwierde zijn voldoende snel en in voldoende mate tweezijdig bereikbaar zodat de brandweer eventueel optredende effecten kan bestrijden.

Bluswatervoorzieningen

Het plangebied en de risicobron zijn beoordeeld op de aanwezigheid en de beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen. Om te bepalen of de brandweer snel kan beschikken over voldoende bluswater, is de beschikbaarheid van zowel primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- Zowel in Biessum als in Uitwierde zijn primaire bluswatervoorzieningen in de vorm van ondergrondse brandkranen aanwezig. Hierdoor kan de brandweer snel beschikken over voldoende bluswater voor de bestrijding van kleine incidenten.
- Ten noorden van Biessum aan de Wierdeweg is open water aanwezig dat gebruikt kan worden voor het bestrijden van grote incidenten.
- Voor het bestrijden van incidenten op het spoor geldt dat hier nauwelijks bruikbare bluswatervoorzieningen aanwezig zijn. Verbetering van de bluswatervoorzieningen langs het spoortracé is wenselijk, maar dit valt buiten de reikwijdte van de beheersverordening.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron, om zichzelf in veiligheid te brengen indien een ramp of een zwaar ongeval plaatsvindt. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval. Om de zelfredzaamheid van de aanwezige personen te beoordelen is gekeken naar:

- zelfredzaam vermogen;
- ontvluchttingsmogelijkheden;
- alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen

Het plangebied is beoordeeld op de mate van zelfredzaamheid van personen. Hierbij is het fysieke vermogen beoordeeld, zoals geestelijke en/ of lichamelijke beperkingen van grepen personen, Hieruit blijkt het volgende:

- De beheersverordening heeft een consoliderend karakter en voorziet niet in de realisatie van objecten waarbij sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzaam vermogen.
- De bewoners in het plangebied vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving, die over het algemeen als zelfredzaam wordt beschouwd.

Ontvluchtingsmogelijkheden

Het plangebied is beoordeeld op de mogelijkheden voor ontvluchten van het mogelijke rampgebied. Hierbij zijn de vluchtmogelijkheden loodrecht van de risicobron beoordeeld. Hieruit blijkt het volgende:

- Het plangebied en de directe omgeving daarvan bieden over het algemeen voldoende mogelijkheden voor het ontvluchten van het mogelijke rampgebied.

Alarmeringsmogelijkheden

Het plangebied is beoordeeld op de mogelijkheden voor alarmering. Hierbij is beoordeeld of de locatie in het sirenebereik van het bestaande Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) ligt.

- Het plangebied ligt binnen het bereik van de bestaande WAS. In Uitwierde staat een WAS-paal. Daarnaast is NL-alert geïntroduceerd. Hierdoor is snelle alarmering mogelijk.

Conclusie

Ter plaatse van Biessum en Uitwierde is er sprake van externe veiligheidsrisico's vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoortracé Sauwerd – Delfzijl. Het plangebied is gelegen in deze risicobron. Hierdoor moet worden ingegaan op de aspecten rampenbestrijding en zelfredzaamheid. Veiligheidsregio Groningen heeft deze aspecten beoordeeld. Hieruit blijkt dat de aspecten rampenbestrijding en zelfredzaamheid geen knelpunten opleveren voor de beheersverordening.

5. Juridische toelichting

In dit hoofdstuk wordt de keuze voor het instrument beheersverordening uiteengezet en een uitleg gegeven bij de planologische regeling.

5.1 Keuze voor beheersverordening

Voor Uitwierde en Biessum geldt op dit moment het bestemmingsplan “Biessum – Uitwierde”. Dit bestemmingsplan is vastgesteld door de raad op 25 november 2004. Om er voor te zorgen dat sprake blijft van een actueel ruimtelijk plan, dat wil zeggen het plan mag niet ouder zijn dan 10 jaar, moet het plan worden geactualiseerd. Omdat ten aanzien van ruimtelijke plannen sinds 2010 een verplichting geldt deze digitaal vast te stellen, kan dat niet door een verlengingsbesluit van de raad.

Omdat binnen het plangebied geen ruimtelijke ontwikkelingen worden verwacht die zouden leiden tot een uitbreiding van de bestaande planologische mogelijkheden kan actualisatie in dit geval plaatsvinden door middel van een beheersverordening.

5.2 Toelichting begrip “bestaande mogelijkheden”

Een beheersverordening is een ruimtelijk plan dat is gericht op het consolideren van de bestaande planologische mogelijkheden. Wat hieronder moet worden verstaan moet echter goed worden gedefinieerd. Er zijn verschillende mogelijkheden

1. “bestaand in enge zin”;

Bestaand wordt hier uitgelegd als “feitelijk bestaand” op het moment van vaststelling van de beheersverordening. Het betreft bestaande functies en bestaand gebruik. Er kan ruimte worden geboden voor kleine, ruimtelijk en functioneel ondergeschikte uitbreidingsmogelijkheden.

2. “bestaande in ruime zin”

Uitgangspunt in deze benadering is wat op grond van het geldende bestemmingsplan of op grond van verleende Omgevingsvergunningen voor het afwijken van het geldende bestemmingsplan is toegestaan. Binnen deze benadering zijn weer 2 varianten mogelijk:

Variant A (beperkte uitleg), waarbij als uitgangspunt wordt gehanteerd: de bestaande bebouwing voor zover die past binnen het geldende bestemmingsplan, met kleine ondergeschikte ontwikkelingsmogelijkheden, mits die als “beheer” kunnen worden aangemerkt.

Variant B (ruime uitleg), waarbij als uitgangspunt wordt gehanteerd: alle gerealiseerde en niet gerealiseerde mogelijkheden op grond van het geldende bestemmingsplan.

In deze beheersverordening wordt voor “bestaand gebruik” het gebruik in de ruime zin gehanteerd, met een beperkte uitleg. Het gebruik als toegestaan in het geldende bestemmingsplan, met kleine ondergeschikte ontwikkelingsmogelijkheden – zoals bijvoorbeeld het oprichten van nog niet

gerealiseerde erfbouwing – is deze beheersverordening vertaald als bestaand gebruik. Daarmee zullen geen ingrijpende ontwikkelingen worden toegestaan, zodat enerzijds niet de feitelijk bestaande situatie wordt bevroren, maar anderzijds ook geen ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt die verder gaan dan het beheer van de ruimtelijke situatie. Dit geldt voor zowel de bouwmogelijkheden als het gebruik, waarbij in het geval van gebruik wordt gekeken naar functioneel gebruik en niet naar het feitelijk gebruik.

Uiteraard wordt hierbij rekening gehouden met de eisen die worden gesteld vanuit de bescherming van het dorpsgezicht Uitwierde. Daar is een beperkte uitleg van het begrip “bestaand gebruik” worden gehanteerd/op zijn plaats.

5.3 Opzet van de beheersverordening

De beheersverordening bestaat uit de onderdelen: de toelichting, de regels en de verbeelding. De laatste twee onderdelen vormen samen het juridische deel van de beheersverordening. De toelichting bij het plan is wel door de wet voorgeschreven, maar maakt geen juridisch onderdeel uit van de beheersverordening.

Uitgangspunten regeling

Het behoud van de bestaande situatie ruimte vormen de onderlegger voor de beheersverordening.

In de regeling is expliciet bepaald dat indien de bestaande legale situatie afwijkt van hetgeen op het kaartbeeld en/of in de regels is bepaald, de bestaande legale situatie alsnog is toegestaan.

Artikelen 1 en 2: begrippen en wijze van meten

Ten behoeve van de rechtszekerheid is in de eerste twee artikelen een aantal begripsomschrijvingen gegeven, evenals aanwijzingen voor de wijze van meten. Het gaat hierbij vooral om het verminderen van de kans op interpretatieverschillen.

Artikel 3 en 4: ‘Agrarisch – Bedrijf’ en ‘Agrarisch – Wierdenlandschap’

Op twee locaties in Biessum en Uitwierde zijn agrarische bedrijven gevestigd. De bijbehorende gronden liggen in het besluitvlak ‘Wierdenlandschap.’

Artikel 5: Begraafplaats

Het besluitvlak is bedoeld voor een begraafplaats met daarbij horende tuinen, erven en terreinen en bouwwerken. Om een optimaal functioneren van de begraafplaats te garanderen, zijn voorzieningen als parkeervoorzieningen, voeten fietspaden en water ondergeschikt toegestaan.

Artikel 6: Groen

Het besluitvlak “Groen” is een verzameling voor het openbaar groen en omvat alle daarbij voorkomende elementen zoals voetpaden, waterpartijen, schuilplaatsen voor dieren en dergelijke.

Artikel 7: Maatschappelijk

De voor "Maatschappelijk" aangewezen gronden zijn bestemd voor het uitoefenen van maatschappelijke voorzieningen.

Artikel 8: Tuin

Ter bescherming van o.a. de radiale structuur van de beide dorpen Biessum en Uitwierde is aan het terrein behorend bij de woondoeleinden deze bestemming gegeven. In dit besluitvlak mogen in

principe geen gebouwen worden opgericht. Het doel van dit besluitvlak is de (openheid van de) tuin voor de voorgevel en een naar de weg gekeerde gevel bij woningen te behouden.

Artikel 9: Verblijfsgebied

Het besluitvlak "Verblijfsgebied" is van toepassing op alle openbare wegen en voetpaden in het plangebied. Het besluitvlak omvat, naast wegen ook andere voorzieningen ten behoeve van het verkeer zoals parkeergelegenheden, trottoirs, groenvoorzieningen en straatmeubilair.

Artikel 10: Water

De bestemming water is gegeven aan de Uitwierdermaar en de sloot achter de Wierdeweg. Binnen het plangebied is de Uitwierdermaar als natuurlijke waterloop van cultuurhistorische en landschappelijke betekenis.

Artikel 11: Wonen – 1

Deze bestemming is gegeven aan de vrijstaande woningen in het gebied. De meeste woningen in het gebied bestaan uit vrijstaande woningen van één bouwlaag, afgedekt met een kap. Het gaat hier om enkele (voormalige boerderijen, die nu in gebruik zijn als woning en om enige arbeiderswoningen). Hierbij gaat het vooral om een bebouwing van één bouwlaag, met kapverdieping, met schilddaken en zadeldaken, veelal voorzien van wolfseinden en zeer gevarieerde toegepaste bouwmaterialen. Overheersend zijn echter de bruin(rode) baksteen woningen, afgedekt met rode of grijsblauwe pannen.

Artikel 12: Wonen – 2

In het plangebied komen twee geschakelde woningen voor. Het gaat om de woningen aan de Ossenweg 13 en 13a in Biessum. Het gaat hier om bestaande twee-onder-een-kap woningen.

Artikel 13: Wonen – Voormalige Boerderij

Het gaat om een voormalige boerderijen, die thans in gebruik zijn als woning. Gezien de grootte van zowel de gronden als de panden is het mogelijk om binnen deze bestemming beperkt andere doeleinden toe te staan. Slechts een deel van de panden is in gebruik als woondoeleinden.

De bestemming "Wonen - Voormalige boerderijen" ligt op de gronden waarvan de bebouwing ruimtelijk herkenbaar is als voormalige boerderij. Deze panden hebben, in verband met die karakteristieke vorm, een eigen bestemming. De voor gronden binnen deze bestemming zijn bedoeld voor wonen, al dan niet in combinatie met een aan huis verbonden beroep, de huisvesting van minder-validen en/of zorgbehoevenden of ruimten voor bed-and-breakfast. Belangrijk binnen het besluitvlak is het behoud en herstel van de karakteristieke hoofdvormen van de voormalige boerderijpanden. Uiteraard vallen tuinen, erven en terreinen onder het toegestane gebruik, mits ze bij de woonfunctie horen.

Artikel 14 – 17: Waarde - Archeologie 1, 2, 3 en 4

De met de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1", "Waarde – Archeologie 2", "Waarde - Archeologie 3" en "Waarde - Archeologie 4" aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en) mede bestemd voor het behoud van de archeologische waarden. De bestemmingen onderscheiden zich van elkaar, omdat sprake is van (1) een AMK-terrein van (zeer) hoge archeologische waarde, (2) gebieden met een hoge trefkans, (3) een middelhoge trefkans en (4) een veronderstelde verwachting.

Artikel 18: Waarde – Beschermd dorpsgezicht

Uitwierde is ingevolge artikel 35 van de Monumentenwet 1988 aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Het beschermd dorpsgezicht is beschermd door artikel 37 van de Monumentenwet. Volgens dit artikel is het verboden een bouwwerk geheel of gedeeltelijk te slopen zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (sloopvergunning) van burgemeester en wethouders.

Artikel 19: Waarde - Cultuurhistorie

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn voor het behoud van cultuurhistorisch waardevolle elementen; zoals de kleilaan en de Uitwierdermaar.

Artikel 20 en 21: 'Waarde - Wierde en 'Waarde - Wierde invloedszone'

De met het besluitsubvlak "Waarde - Wierde" aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), ook bestemd voor het behoud, herstel en/of de ontwikkeling van de landschappelijke en cultuurhistorisch waardevolle wierden. De bestemming "Waarde – Wierde invloedszone" is bedoeld voor het behoud, herstel en ontwikkeling van de openheid van, het zicht op en de herkenbaarheid van het wierdeterrein. Om de hiervoor genoemde doelstelling te kunnen behalen is in de specifieke gebruiksregels opgenomen dat op de gronden de aanleg van bos en boomgaarden en het aanbrengen van houtteelt niet is toegestaan.

6. Inspraak en overleg

Overeenkomstig de gemeentelijke inspraakverordening komt de ontwerpbeheersverordening 'Biessum – Uitwierde' gedurende zes weken ter inzage te liggen; 18 september 2014 tot en met 29 oktober 2014.

Bijlage 1: Beschermd Dorpsgezicht